

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona, Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések cm.-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, nehogy a lap szétküldése fönnakadást szenvedjen.

A gyümölcsértékesítő szövetkezetéről.

E lapok hasábjain Sz. B. kartársam tollából felvettett azeszme a vármegyénk területén létesítendő gyümölcsértékesítő szövetkezet felállítása érdekében.

Magam részéről elismeréssel kell lennem kartársam iránt, hogy e valóban nagy jelentőséggel bíró, vármegyénk gazdaközösségének anyagi érdekét — mondhatom — első sorban szolgáló s a felszínen lévő székelykérdés megoldásának egyik lényeges eszközét biztosító tárgyát nyilvános térére hozta. Mert — ha biztos és sikeres jövedelemforrásról akarunk gondoskodni népünk részére — első sorban itt, ezen a téren kell tevékenységet kifejtenünk.

Vármegyénk gyümölcsstermelésre elég alkalmas lévén, egyes községek igyekeztek is a kedvező körülményt felhasználni, termelésre gondot fordítani; azonban tagadhatatlanul sokkal több azoknak száma, melyek csak a legújabb időben ébredtek fel almaikból. S bár egyes gyümölcsnemek némely helységben vagy vidéken nagyobb mennyiségben termeltetnek: megkívántató jövedelmet

még sem nyújtanak. Ennek oka főképpen abban rejlik, hogy alig két váreskának kevés közönségére vagyunk utalva, kik tisztességebb árat ígérnének. de a mennyiség és fogyasztás aránytalan lévén, gyümölcsünk megmarad, kénytelenek vagyunk mindenfélével teletömött pinczéinkben addig tartani, míg annak nedves és gázos levegője s a többféle gombaképződmények felét a szemétdombra kényszerítik, másik felét pedig nagy instanczia után oda adjuk a tót kereskedőnek 70—80 fillérért.

Tovább szállításra megint nem vagyunk képesek, mert oly mennyiséget és minőséget előállítani nem tudunk, mely a vevőnél bizalmat, önmagunk részére kívánt jövedelmet és megnyugvást nyújthatna.

Ezen tapasztalatok után — a hol csak 2—3 □-öl olyan területünk van, mely semmit, vagy édes keveset jövedelmez — gyümölcsfát ültessünk oda. Ámde kevés jövedelemre számíthat az a gazda, kinek 20 drb gyümölcsfája 7—8 fajta gyümölcsöt terem; szaporítson tehát két, legfennebb három fajtát; igyekezzenek egy fajtából minél nagyobb mennyiségben előállítani. Ebből önként következik, hogy ez nem csak egyes gazdára, hanem az egész község termelőire szól. Öntudatos tervszerűséggel egy községnek gyümölcssterménye így mindig piacot tud teremteni, vevőt tud biztosítani. S ha már most egy fajtából illetve fajtából nagy mennyiséget produkálunk, akkor

terményünk osztályozása elkerülhetetlenné válik, melytől pedig oly annyira idegenkedik népünk, holott pld. első osztályu batul almánk mennyisége hoz annyi jövedelmet, mint e fajtából összes produktumunk.

Egy másik főbb irányelv, mit a termelőnek szem előtt kell tartania: a jelesebb körtefajok szaporítása. Egész vármegyénk területén — mondhatjuk — nem kerül kis piacunkra sem annyi körte, mennyire kevés közönségünknek szüksége volna, sőt körtéinkről még nem is beszélhetünk, holott ennek értéke mindig volt és lenni is fog.

Ugy a szállítási költség, kereskedelem, mint jövedelmezőség szempontjából minél nagyobb quantum előállítása lévén a főczél, a szövetkezés lépik előtérbe és nyújt legkedvezőbb alkalmat célunk elérésére.

Az ily szövetkezetek hazánkban ugyan még kevés számban vannak s csak csecsemő korukat élik, de a keveseknek is eddigi működése elég biztosíték lehet arra, hogy példájukat követve, mi is szövetkezzünk.

Egy földmiveléssel és gyümölcsstermeléssel foglalkozó községnek nem csupán a gyümölcsstermény értékesítése szükséges szövetkezeti alapon, hanem mindazon terményeké, melyeket nagyobb mennyiségben előállítani képes. Ugyanazért a szövetkezet felállításával nem szorítkoznám csupán a gyümölcsre, hanem mindenféle terményre, mert a fenn elmondottak éppen úgy alkalmazhatók más

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGZÁJA.

Drága masina.

— Irta: H. E. —

Szremcsevics Sándor egy éjjeli mulatságból — a hol Sándor király házasságáról sokat beszélgettek — azzal az elhatározással tért haza, hogy ő bizony megházasodik az apja ellenzése daczára is. Mert — ugymond — ami Sándor királynak szabad és megengedhető volt, hogy t. i. azt vegye el a kit szeret; még ha emiatt apjával kell is összetűznie; olyan apával a ki fia számára trónt szerzett: mért ne tehetné ezt ő annál inkább, ki nem király, csupán csak egy vegyeskereskedés tulajdonosa az apja jóvoltából.

Elhatározásának véghezvitelén gondolkozva nyitotta ki reggel a boltjának ajtaját s az első vevőnek köszöntés helyett, azt felelte szórakozottságában:

— El én, elveszem, még ha ellenzi is apám. Bennem is van annyi erély, mint Sándor királyba! Amint a szerbnemzet kibirta vivni függetlenségét, úgy függetlenitem én is magamat az apám fenhatósága alól. Hiszen az én őseim is szerbek voltak... vagy mi? Elveszem Milánát, a szép szerbasszonyt: akire az egész város irigykedik csak azért, mert szép. A ki ugy hasonlít Draga

Masin királynéhoz, mint egyik alma a másikhoz. El én, elveszem. Amit Sándor király megtehetett, én is megtehetem, mert engem nem bámul egy ország, csak ez a kis város. Erre pedig nem adok sokat!..

A vevő megsokalta a Szremcsevics áradozását s közbe szólt:

— Adj dohányt, mert sietek. Ami pedig a szép szerbasszonyt illeti, felőlem elveheted! Epen jó lesz neked ide a boltodba... Hanem egy félév mulva aligha te adod akkor itt a dohányt.

— Persze, hogy nem én, hanem az én szépséges Milánám fogja adni — felelt Szremcsevics — miközben átnyújtotta a nyolcz filléres paklit.

A vevő még az utcán is kacagott Szremcsevics Sándoron, a ki az ő boltjába akarja bevinni asszonyának a szép Milánát; a kinek a férje is arért kellett meglőjje magát, mert esztelen pazarlásával, adósságokba verte az asszony. Milána szép is volt. Szép volt mint leány is, mikor az ura elhozta feleségnek Magyarországra, de mint asszony százsorszebb lett.

Mikor pedig egy vásár alkalmával az ura kedveskedésül egy képet vett neki, mely a szerb király anyjának udvarhölgyét ábrázolta szerb nemzeti öltözetben, egészen megváltozott:

— Hasonlít reám, de én még szebb vagyok. Az ura ráfelelte:

— Szebb vagy, csakugyan szebb vagy! A te hajad hullámosabb, ajkaid csattanóbbak, ter-

meted teltebb... Csak ruha kéne és százsor szebb lennél mint a szép udvarhölgy.

És Milána oda borult az ura vállára:

— Szeretlek, most is nagyon szeretlek; de ha egy olyan ruhát tudnál szerezni nekem, amelyent a szép Draga hord, egészen a rabod lennék. Csupán csak egyszer venném fel, hogy lássam, csakugyan olyan szép vagyok-e? Hogy szeretnélek én téged akkor!

Az ura pedig — aki jómódu marhakereskedő volt — hamarosan megszerezte a Draga Masin ruhájának mását. Igaz, hogy nem az udvari szálitótól s nem is épen olyan finom kelméből s nem valódiak az aranykapsok és rojtok, de azért a hatást megtette. S midőn Milána az aranyzá-lakkal áttört kész selyem szerb nemzetiruhát előszőr magára vette, s fülébe akasztotta gyémánt-utánzatú fülbevalóit: olyan hálát érzett mindezek megszerzője iránt, hogy nem egy, de ezer csókot is rakott a marhakereskedő kőczos bajuszára.

Az pedig a világot hitte birni, ebbe a ragyogó szépségű asszonyba.

De hogy engedte eltenni a szép ruhát — hadd viselje Milána, megérdemli az ő szépsége

És Milána szerb nemzetiruhába öltözködve ment templomba a következő vasárnap.

Mindenki megbámulta. Az asszonyok neveték a szokatlan öltözetért. A férfiak — bár a szemüket majd kinézték a szép Milána után

terményeinkre is. Hiszen egyes helységek a buzában, mások tengeriben, mások zabban, heremagban oly mennyiséggel és minőséggel dicsekedhetnek, hogy szövetkezés útján megteremthetnék boldogulások alapját. Én tehát „Értékesítő szövetkezet” létesítését látnám czélszerűnek, mely magába foglalná azon község vagy vidékének gyümölcs-, termény-, tojás-, sőt még némely állat produktumait is s ez esetben bizton hiszem, hogy a termelőnek, illetve tenyésztőnek nem kellene egyik piacról a másikra hurczolnia készletét, míg néhány koronához jut; eljönne a vevő készen.

Egy ily szövetkezet létesítése és fenntartása semmi nehézségbe nem ütközik. Ha csupán gyümölcsértékesítő szövetkezetünk van, annak munkaköre legalább októbertől december végeig terjed; az év többi részét tétlenül kénytelen eltölteni; e fenn maradt időben pedig ép úgy foglalkozhatik egyebeknek értékesítésével, mint a maga idején a gyümölcsessel.

Összefoglalva — tehát véleményem az: vármegyénk gazdaközönsége igyekezzék községek vagy vidékek szerint a gyümölcstermelésre fősúlyt fektetni s ebben egyöntetűsége törekedni. E tekintetben hasznos szolgálatot tehetnek a faiskola kezelők és faiskola felügyelők a faiskolákra vonatkozó új szabályzat szellemében. Továbbá minden nagyobb mennyiségben és jobb minőségben előállított s egyöntetű tervszerűséggel termelt anyag szövetkezés útján értékesítsék; minden nagyobb község, vagy csoportosult kisközségek „Általános értékesítő szövetkezet”-et állítsanak fel. E terv pedig minél hamarabb testet öltson s ha a hivatott tényezők lelkiismeretes buzgósággal karolják fel az eszmét és diadalra juttatják, népünk megmentésének nagy munkájában a legnagyobb eredményre ök számíthatnak.

Szász Ferencz.

Elvi jelentőségű határozatok. — A m. kir. belügyminiszter 2399—900. sz. határozata: „A károsultnak jogában áll a kárban talált marhákat 3 napig magánál tartani, ha a marhák tulajdonosa a kívánt kártérítést nem adja meg.” — A m. kir. közigazgatási bíróság 1300—900. sz. ha-

megszólták az urát az oktalan költségekért. Mert bár nem volt olyan drága kelméből, mégis látszott, hogy nagy értéket képvisel. Azonban abban mindnyájan megegyeztek úgy a férfi, mint női részről, hogy Milána nagyon szép asszony.

Eddig, egyszerű öltözetében fel sem tűnt s ime most minden szem feléje fordul.

A marhakereskedő nem győzte hallgatni a dicséreteket a felesége felől. A város első urai, akik eddig alig figyeltek a marhakereskedő köszöntésére, most egyszerre barátságosak lettek hozzá s nem restellették vele végig sétálni az utcán. Azon vette észre magát, hogy tekintélyes emóerré lett. Most még a házában is felkeresik az urak!

S mindezt a feleségének köszönheti.

— Lám, egy csinos asszony, hogy emeli a férj tekintélyét.

S hálából valódi gyémánttal kirakott nyakláncot vett Milánának s többé nem engedte meg, hogy felvegye régi, egyszerű ruháit. Ha már az urak barátkoznak az urával, legyen az asszony is uriasszonyok módjára öltözködve.

Az idő telt és Milánának a szépsége még növekedett:

Egyszer kérelem állott elő:

— Szükségem van pénzre. Sem hajékem, sem karperczem, sem gyűrűm. Butoraink is közönségesek. A szép Dragát feleségül vette Sándor király s most már elmaradok mellette, mert koronát nem tehetek a fejemre. De nem is kívánom, hogy őt utánozzam. Csak az idevaló asszonyoknál nem akarok alább való lenni. Azoknak vannak ékszereik, szép butoraink s adnak estélyeket...

tározatából: „Községi előljáróvá oly egyén, a ki 24 életévét még be nem töltötte, akkor sem választható meg, ha az illető nagykorúsított is.” — A m. kir. közig. bíróságnak 19128—900. sz. a. határozatából: „Tanító, ha 8 heti fegyvergyakorlatának az elhalasztását törvényes okból kéri, az ez iránti beadványa bélyegmentes.” — A m. kir. minisztertanács 1901. évi szeptember 2-án hozott határozatából: „Umentén lévő fak kivágása miatt indított ügy elbírálása, ha a fa mint tűzifa 60 korona értékben alul van ugyan, de a kár ezen értéket meghaladja, a kir. bíróság hatáskörébe tartozik.” — A m. kir. belügyminiszter 2592—901. sz. a. határozatából: „Azon borok, melyek a borvizsgáló szakértő bizottság által mesterségeseknek nyilvánítottak, még az esetben sem képezik szabad felhasználás tárgyát, ha vádolt a mesterséges borkészítés vagy forgalomba hozatalnak vádjá alól felmentetett.”

Világnapló.

— Április 3-án.

E hó 1-én ült össze Bécsben a közös miniszteri tanács, a delegáció elé terjesztendő 1903. évi közös költségvetési előirányzat megállapítása czéljából. Széll Kálmán miniszterelnök ez alkalommal az osztrák miniszterelnökkel a kiegyezési kérdésekről és a vámtarifáról is tárgyalta. — Két szocialista kongresszus tartotta e héten ülését Magyarországon. Az egyik Budapesten, a másik Mezőtúron ülésezett. A Budapesten tanácskozott nemzetközi szocial-demokrata párt kongresszusának egyik érdekes pontja volt az, hogy Kocsis Sándor makói szocialista az általános választási jog kérdésének kapcsán azt kívánta, hogy a nők is terjesztessék ki a szavazati jog (Áldott felesége lehet. Szedő.), míg az újjászervezett szocial-demokraták mezőtúri kongresszusa oly határozati javaslatot fogadott el, mely oly törvény hozatalát követeli, hogy a kisgazdák bizonyos terjedelmű birtokát és gazdasági eszközeit, sem adóhátrálék, sem egyéb tartozásért elárverezni ne lehessen. — A rozsz példa ragadós. Ezt bizonyítják a fiúmei fűtő munkások is, kik

trieszti kollegáikat követve szintén sztrájkolnak. A fűtőket követték az összes kikötői munkások, úgy hogy ma Fiumében általános munkás sztrájk van elterjedve a trieszti mintájára és a trieszti izgatók által szervezve. Még zavargás és rendezés nem történt, de a munkaadókkal megegyezési nem jöhetett létre a munkások túlkövetelése miatt. — Országos gyorsírói verseny volt Szegeden a husvétünnep alatt az alkalomból, hogy a szegedi városi gimnázium gyorsírói köre 25 éves fennállását ülte meg. Az ünnepélyvel egybekötött versenyen az ország minden részéről részt vettek a gyorsírászat foglalkozók.

Ugy látszik még az orosz czár is megso-kalta a finnek eloroszosítása érdekében Bobrikov fő kormányzó által követett kiméretlen munkát; mert mint a fővárosi lapokból olvassuk — Finnországban legközelebb enyhébb uralmat fognak meghonosítani. Hogy ez komoly szándék, az kitűnik abból, hogy Bobrikovot Varsóba helyezik át és helyébe egy emberségesebb fő kormányzót küldenek Finnországba. — A délafrikai dúló harc-czok megszüntetése és a béke helyreállítása érdekében megindult tárgyalások már komolyan számba vehetőnek látszanak, mert a bur irányadó körök is abban fáradoznak. Legújabb hírek szerint Steyn és Deleray az Oranzs állam részéről legközelebb találkozni fog a transzvali kormány tagjaival, hogy a béke módozatai felett tanácskozzanak. A tanácskozáson Botha híres bur vezér is részt fog venni. — Albania és Maczedonia forrong s hogy lázadástól is lehet tartani azt azon körülmény igazolja, hogy Montenegró az Albán határra sereget gyűjt össze teljes hadi felszereléssel. Az esetleges lázadás kitörésének elfojtására Oroszország nemzetközi intervenciót javasolt, míg Ausztria-Magyarország hajlandónak nyilatkozott Albánia ideiglenes megszállására. — A Topola című szerb dinasztia ellenes lap szenzacios leleplezést közöl Sándor királyról. E lap szerint Sándor király és Draga Masina asszony rendezték a Milán király elleni merényletet, hogy ezáltal házasságuk legnagyobb akadályától megszabaduljanak.

— Micsoda szégyen volna az rajtam, ha itt hagyna. Oda volna a tekintélyem örökre meintegetni kezdte magát Milána előtt.

És azután rendesen megjöttek a számlák a divatkereskedőtől, a szabóktól s a kereskedő egyszer azon vette észre magát, hogy van ugyan egy szép felesége, a ki szebben és divatosabban öltözködik a város első asszonyainál, de nincs annyi pénze, hogy a temesvári vásárra mehessen.

Milána pedig a cselédségét kezdte megsaporítani. A házi kiadás egyszeribe kétszeres lett. Az ura most először tett szót a fölösleges kiadásért.

Milána sirásra fakadt:

— Van lelked azt kívánni, hogy két nőcélelem legyen csupán? hogy magam töröljek port, ha a belső cselédemre a szakácsnének szüksége van. Vagy talán azt akarod, hogy a konyhára is én menjek? Van-e szebb felesége valakinek széles Magyarországon nálamnál s ezt akarod tönkretenni a fősvényeséggel? De nem baj. Tudom én mit teszek...

A marhakereskedő nem magyarázgatta magának, hogy mit akar tenni Milána, hanem felfogadta a kívánt cselédséget.

Az asszony jutalmul örömhírral lepte meg. — Anya vagyok. S titokban nevetett rajta, hogy az ura el is hitte.

A kereskedő minden szükségét és kiadását elfeledte e hirre.

Hogy még nagyobb haszonnal dolgozzék, az egész birtokát betábláztatta s benient Szerbiába, hogy ott disznókat vegyen.

Balog István †

1857—1902.

Alig hangzott el ajkunkról az üdvözlő szíves Isten hozott, már is utolsó Istenhozzádot mondánk Balog István kir. tanfelügyelőnek. Még meg sem hült meleg kézzorítása s már is utolsó útjára kísérik ki vármegyei népoktatásügyünk remény csillagát.

Lelkiismeretes szolgálatának esett áldozatul, erdővidéki körútjában influenzát kapott és 3 heti betegség után az emésztő kór sirjába vitte.

Mennyi munkakedv, reménység, nagyratörésvés dőlt egyszerre a megsemmisülés örök sötét örvényébe; tátonogó úrt, megmérhetetlen mélységet hagyva maga után.

Balog István született 1857. január 28-án Pusztakéthalmon (Aradm). 1869-ben a békési ev. ref. gymnasiumban végezte a hat osztályt, 1875. őszén Debreczenbe ment a 7-ik osztályba, de pár havi otlléte után betegsége miatt távozni volt kénytelen. 1876. febr. a Békési Lapokhoz ment korrekornak Gyulára. 1876-ban az érettségi vizsgálatot letéve, elvitték katonának Boszniába, honnan november végén került ismét vissza. 1879. jan. végéig otthonában Dobozon betegeskedett, ekkor felülvélvén Pestre ment és a bölcsészeti karhoz beiratkozott. 1880 októbertől 1882 szeptemberig Gyomán volt nevelő; decemberig Pesten volt s innen Pusztá-Révre, 1884. okt. Pécsre ment nevelőnek. Innen Budapestre jött s pár évig hivataloskodott és 1890-től gymnasiumi ig. tanár volt Békés-Csabán. 1893-tól 1896-ig főigazgatósági tollnok Győrött. 1896-tól 1902. jan. 1-ig kir. segédtanfelügyelő Sopronban. 1902. jan. 1-től Sz.-Udvarhelyt a tanfelügyelőség vezetésével megbízott kir. segédtanfelügyelő. Árneve: Dobozi. Dolgozott számos újságba, munkái: költemények Budapest, 1855. Újabb költemények ugyanott 1889. és Huszesztendő 1875—1895. Budapest.

Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki:

„Alattirtak a megtört szív mély fájdalomával jelentik, hogy a hü férj, a szerető fiu és testvér

Most már nemcsak Milánáért kell dolgozzon, hanem az eljövendő kicsinyért is.

Négy nyáj disznót hajtatott hazafelé. Ha felviheti Bécsig, épen megkértszereződik az ára s akkor egész éven át pihenhet.

Mikor hazaérkezett, itthon azzal fogadták, hogy kiütött a disznóvész. Hatósági rendeletre bezárták mind a négy nyáj disznóját az udvarára.

A szállításra szánt költséget felették egy hét alatt.

A zárlat pedig a községben a legutolsó elhullástól számított harmincz napon át tart. Addig nem mozdulhat velök sehova. S ha új elhullás miatt a zárlat meghosszabbítódik, haszon helyett tetemes kárra számíthat.

Milánának nem mert szólani. Nehogy megijedjen ebben az állapotban. Csak várt és etette a disznókat.

Egyszer kora reggel állított be hozzá a számadó kanász.

— Uram, kiütött a vész a disznók között.

A kereskedő szédülni kezdett a hirre s ment a nyájához.

Három hét alatt háromnegyedrészre pusztult el a sertéseinek. Azok elvermeltetése s a fertőtlenítés annyiba került, hogy a megmaradt disznók nem érték meg az árat.

Milána pedig vagy nem akart, vagy nem tudott a történetekről semmit. Öltözködött s vetkőzött egész napon át. (Folyt. köv.)

Balog István Udvarhelyvármegye kir. s. tanfelügyelője életének 45-ik, boldog házasságának 8-ik évében f. hó 1-én, d. e. 11 órakor jobblétre szenderült. Hivatali működésének új terén alig három hónapig lobogtathatá a népoktatás ügyének zászlóját, s épen hivatali körútjából hozta magával az emésztő kór csiráit, melyek szép reményekre jogosító működését végleg megszakíták. Az üdvözlőnek hült teteme folyó hó 3-án, d. u. 3 órakor fog a helybeli ev. ref. temetőbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Béke poraira! Áldás emlékére! Székely Udvarhely, 1902. április 1-én. Az elhunytak neje: Özv. Balog Istvánné, Varga Gabriella. Édesatyja: Id Balog István. Nővérei: Balog Mária és Balog Julia*.

Nyugodjál csendesen, viszontagságos életed, szebb jövőjének hajnalán elhunyt szeretett tanfelügyelőnk itt az udvarhelyi temetőben, a hová végzeted meghalni hozott! . . .

Hitelügy.

Székely-Keresztur, ápr 3.

Tek. Szerkesztő ur!

Fogadja legszivesebb üdvözlőmet azért a valóban önzetlen munkásságáért, melyet a Magyar Földhitelintézet megismertetése körül nemcsak vármegyénkben, de az egész Székelyföldön kifejtett.

Valóban nem csodálom, hogy vármegyeszerte áldják szeretett főispánunkat, a ki magyar hazánk legfőbb erősségét, a székely birtokosságot adta vissza az anyaországnak a Magyar Földhitelintézet által, a mely Medveczky Antal dr ügyvéd személyében egy lelkiismeretes, kötelességet hiven és becsülettel teljesítő misszionáriust küldött vármegyénkbe. Olyan embert, a kit lanekadatlan szorgalommal párosult nemes szívvel áldott meg a magyarok Istene s a ki éjelt nappá téve fáradoz székely népünk jól felfogott érdekeinek istápolása körül. Mert kérem szeretettel, Medveczky dr még a legvérmesebb reményeket is tulszárnyaló munkát végez a mi rendezetlen telekkönyveink és birtokviszonyaink kaoszában ritka egyszerűséggel, hazafias lelkesedéstől sarkalt buzgósággal.

Ez az eljárás a székelységet illetőleg valószínűsítő foltámadáshoz hasonlítható. Akkor is az érdekelt farizeusok és irástudók akarták elnyomni az igazságot s ma sem áll különben. Az uzsorások és népnuzók ma sem szívesen látják karmaik közül kiszabadulni azt a fejős tehénnek tekintett megszorult népet, melynek véres verejtékéből a magas kamatok árán paloták emelkedtek, busás osztalékok jutottak — legtöbbször az „élni és élni hagyni“ jelszó figyelembe vétele nélkül.

Azért üdvözlöm tehát ismételtén a tek Szerkesztő urat és az intéző köröket, hogy minden befolyásolás mellőzésével, bátran sikra szállottak az igazságért, az elcsigázott és elcsüggedni kezdett székelység megmentése szempontjából. Azonban ez még csak kezdete a purifikációnak; igaz, hogy jó, helyes és égetően szükséges kezdete.

Nézetem szerint — nemcsak a birtokosságot, de a székely iparos közönséget is meg kell szabadítani, mert az is fúladoz, roskad a terhek sulya alatt.

Hogy többet ne emlitsék — itt van a *zálogházak* botrányosan magas kamatu hitelnyújtása. *Tizenhat százalékos* hitel mellett feltétlenül elpusztul, a ki kényszerűségből igénybe kell vegye. Hát ezt nem lehetne korlátozni? Hiszen a törvényes kamat maximuma 8 százalékos az egész országban a pénzkölcsönökre vonatkozólag! S a gazdasági viszonyok javulása folytán a legtöbb pénzügyintézet ennél is jóval alább hitelez.

Miért türi a hatóság ezt az önkéntes megnyuztatását a szegény iparos közönségnek? Elvégre is kellő biztosíték nélkül a zálogház nem hitelez s kára sem lehet annyi, hogy 16 százalékos, tehát a törvényesen megengedett kamatláb kétszeres összegét szedhesse.

Azonban ettől eltekintve is helytelen az árvérezéseknek — habár hatóság közbejöttével történik — ugyszólva sutytyomban való megtartása. Mert a szó elhangzik és a betű az, a mi megmarad s épen ez utóbbinak mellőzése miatt sokszor igen olcsón kerülnek eladásra a zálogtárgyak.

Egyelőre ezekre ohajtottam a tek Szerkesztő ur és az illetékes hatóság figyelmét felhívni. Ha segítettünk és segítünk a földmivelő székelységen, segítségünk az elesett s elesendő iparosokon is.

Lex.

Betétkamatláb leszállítása. A budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcson rt. és a magyar általános takarékpénztár rt. is csatlakoztak azokhoz a pénzügyintézetekhez, a melyek a betétkamatlábat 3 és fél százalékra szállították le.

Szinészet.

A városunkban időző Micsey F. György-féle színtársulat f. évi márczisi hó 30-án kezdte meg előadásainak ciklusát. Jóllehet a helyszüke nem engedi meg, hogy lapunkban az egyes előadások méltatásának nagyobb tért nyissunk és részletezésébe is belebocsátkozzunk, mindazonáltal feladatunknak ismerjük, hogy városunk szellemi életét érintő minden mozzanatról, így tehát egy színtársulat működéséről is, bárcsak fővonásokban is röviden számot adjunk és ha nem is az egyes alakításokra bőven kiterjeszkedő, de legalább összefoglaló ítéletet mondjunk. — Az előadások sorozatát Gárdonyi Gézának „A bor“ című remek énekes népszínműve nyitotta meg. A bor nem annyira nagyszabású és bonyodalmasan szövődő népszínmű, mint inkább megfestett életkép. Meséje nem sok ugyan, de érdekesen fejlődő és a mi a fő, csupa husból és vérből való alakokkal találkozunk a darab keretében, — érzelmük kifejezése és minden ténykedésük igazi természetességgel, helyes lélektan alapon nyilvánul és drámai erőben sem szükkölködik.

Hétfőn délután Abonyi Lajosnak „A betyár kendője“ cz. népszínműve adatott gyermek- és népelőadásul; este pedig a társulatnak egyik derék tagja Deréki Antal mutatkozott be mint szerző „A napraforgó“ című eredeti népszínműben. A mű szenved ugyan szerkezeti hibákban, de egyes fogyatkozásai daczára is tehetségre valló munkának minősíthető, a mit egyrészt az a tény bizonyít, hogy pályadíjat nyert, másrészt az a körülmény is igazol, hogy közönségünk is nagyon rokonszenvesen fogadta. Kedden Hervének itt már többször előadott és így majdnem általános ismert remek zenéjű operettje, a „Lili“ került színre. Szerdán láttuk mint újdonságot „A páholy“ című 3 felvonásos bohózatot, a melyet Laufs és Kranz német írók irtak és Kober Ede magyarra fordított. Ha egy bohózat színpadi sikerének egyik előfeltétele az, hogy mulattató legyen, ugy e darabnak tényleg kiállíthatjuk e bizonyítványt, mert a közönség elejétől végig nem fogott ki a nevetésből. Szellemes ötletek, ügyes „qui pro quok“, szövevényes bonyodalmak, meglepő félreértések egész halmaza tartkítja a bohózatot és érdemeül említenő még az is, hogy a szerző természetes és egyszerű eszközökkel, nem pedig pikantériákkal és frivolitásokkal igyekszik a hatást elérni. Csütörtökön Offenbachnak elevülhetetlen szép zenéjű operettje: a „Szép Helena“ elevenítettett föl. Ki ne látta volna már a Szép Helenát és így feleslegesnek tartjuk bár röviden is tartalmát jellemezni. Pénteken alkalmá nyílt a közönségnek „Lotty ezredesei“—ben, írta Rud gard Ilona, fordította F a r a g ó Jenő egy új énekes bohózatot láthatni. A bohózat jelzőt megérdemli tényleg, még pedig az alantas komikus összes attributumaival együtt. Egyseges concepsióról alig beszélhetünk e münél; meséje sovány és szellemtelen, de annyi bolondos és kaczagtató elem; annyi tréfás tarka-barkaság vegyül össze e műben, hogy a néző kénytelen kellelten kaczag és kaczag nem érve rá a sok valószínűtlenségnek, sőt sületlenségnek tudára ébredni.

A mi a társulatot magát illeti, az eddigi működése alapján feltétlenül dicséretet érdemel. Általában véve jó erőkből áll; szervezete valamint fegyelmzetttsége kifogástalannak látszik, meglehetősen jó karral is rendelkezik és a műben az utóbbi években itt működött színtársulatokat felülmulja, az az, hogy saját zenekara van. Ennek érdeklődéssel nézünk további működésébe. Az egyes erők kvalitásait illetőleg mondhatjuk, hogy

társulat eddig látott női tagjai között első helyen áll: Reviczky Etel. Hangja, játéka, costümje, mind harmonikus egészet képez. Hangja rendkívül iskolázott, melodikusan csengő, finoman nűnszírozó; coloraturája szabatos, játéka átgondolt, céltudatos és mindvégig a szerep változó természetéhez alkalmazkodó, tehát egyéni toalettjei szépek és stilszerűek; Tury Mariskában tavalyi kedves ismerősünket üdvözöljük. Az ő éneke haladást mutat a múlt év óta; hangja nyert erőben, tömörségben és bensőségben; játékában azonban szeretnénk temperamentumot látni; Koltay Szeréna bájos és rokonszenves megjelenés: naivitas mellett van benne szeretetreméltó pajkosság; hangja nem nagy terjedelmű ugyan, de csinos és kellemes csengésű; kár, hogy eddig csak kisebb szerepekben láttuk; Gerő Ida, mint operett komika ügyes alakításokat nyújt, de a komikus hatás rovására esik az, hogy fiatalos és csinos arcán nem csinál elég öregbítő torzítást. Vécsey Ilonát eddigelé csak parányi szerepben láttuk, a hol tehetségét és tudását nem érvényesíthette. A férfiak is mindannyian többé-kevésbé megállják helyüket. — Czélszerűnek tartanók, ha pont 8 órakor az előadások megkezdődnének, úgy, hogy 10, fél 11 órára befejezhetőek lennének.

Irodalom.

Az abszolutizmus kora a Nagy Képes Világtörténet új kötetének a címe. Az emberiség története, mint a megindított inga, egyik végletből a másikba zuhan, csaknem oly logikai pontossággal, mint a hogy Madách feltűntette az Ember Tragédiájában. Egyiptom abszolut-hatalmára következik Görögország demokratikus szabadsága, ez átmege Rómába és caesarismusba fullad. Demokratiából megint caesarismussá bontakozik ki a pápaságban. A hűbérurak lovagsatái primus inter pares elvből kialakul megint a királyi hatalom nagy tekintélye, a mely aztán XIV. Lajos korában Európaszerte a felvilágosult abszolutizmusra visz, a melyre ujra megjelenik a reactio, a francia forradalom Mintha a nagy uralkodók adtak volna találkozót egymásnak. Minden országnak világhírű emberei támadnak, költők és filozófusok s a mi a legkülönösebb, világhírt szereznek és érdemelnek uralkodók is Angliában még ott van Cromwell emléke, Franciaországban ott a versaillesi udvar, melynek kertjében Corneille, Racine, Voltaire járkáltak. A szomszéd Németországban ott van Nagy Frigyes sans-souci-i új Versaillesja, Pozsonyban ott a nagy királynő trónja, a trónszék, mely egy hü nemzetre támaszkodik s mely előtt a monda szerint gyermekével karján jelent meg a daliás királynő, harcra szólítani a nemzetet. S Oroszországban ott van Katalin, mind abszolut uralkodók, a kiknek uralkodása nyomán mégis áldás fakad. Uralkodásukat különben kitűnően ismerteti a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 155. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Fesztvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Egyházi élet.

Szent-Antal estély. A X. Szent-Antal estélyt Ferenczy Györgyné, Macskásy Ignáczné, Löffy Margit és Szabó Juliska rendezik április 8-án (kedden) este fél 8 órakor a róm. kath. főgymn. dísztermében. Az estély műsora: 1. Ének Szent-Antalhoz. 2. Szaval Pap Iluska. 3. Szaval Macskásy Ernő. 4. Énekel a dalárda. 5. Előadást tart Embery Árpád főgymn. tanár. 6. Szaval Ferenczy Györgyné. 7. Szaval Daróczy Ilona. 8. Énekel a dalárda. 9. Szaval Ferenczy Károly gymn. tanuló. 10. Szaval Dézsi Ilona. 11. Ének Magyarország Nagyszonyához. Helyárak: 1. és 2. sor 50 f., 3. és 4. sor 40 f., 5. és 6. sor 30 f., 7—12. sor 20 f., állóhely 10 f. Jegyek Tamási Péternétől előre válthatók.

Különfélék.

Vándorúton.

Megjártam a Golgotáját
Szegénységnek, szenvedésnek;
Meggihennék, de hiába --
A gondok még ma is tépnek.

Viharba zárt hajósképpen
Ezer vézszel szembe nézek,
De egyre fogy a reményem:
Révpartot tán sohse érek.

Az elmerült hajó fölött
A hullám majd szertesimul:
Nyugszom én is, ha kezemből
A vándorbot egyszer kihull . . .

Fülei Sz. Lajos.

— **Előléptetés.** A földmívelésügyi miniszter Zonda József törvényhatósági m. kir. állatorvost a IX. rangosztály 3-ik fokozatából — soron kívül — ugyanazon osztály első fokozatába léptette elő. Midőn a jól megérdemelt előléptetéshez részünkről is gratulálunk, őszinte örömeinknek adunk egyúttal kifejezést, hogy a valódi érdemet felsőbb helyen is méltó elismerésben részesítették.

— **Helyettesítések.** Hollaky Arthur főispán Orbán János báró székelykereszturi szolgabíró vármegyei árvaszéki II. ülnöknek helyettesítette. Biró Albert dr. dévai kir. törvényszéki joggyakornokot pedig kinevezte közigazgatási gyakornoknak és székelykereszturi helyettes szolgabírónak rendelte ki.

— **Helyőrségi változás.** A gyulafehérvári 82-ik ezrednek városunkban volt 1. zászlóalja e hó 3-án elutazott új állomáshelyére Beszterczére és ugyanaz nap déli 12 órakor a 3-ik zászlóalj ünnepélyesen bevonult városunkba lovag Henriquez János alezredes, zászlóaljparancsnokkal az élén. A városunkba érkezett tisztikart a következőkben mutatjuk be olvasóinknak. A zászlóalj törzsnél: lovag Henriquez János alezredes, zászlóaljparancsnok és nemes Tepser Vilmos hadnagy zászlóalj segédtiszt. A 9-ik századnál: Biff Ferenc százados, parancsnok, Ujvárossy Károly főhadnagy, Kirntzer Ödön és Krentzer Károly hadnagyok. A 10-ik századnál: Nagy Rudolf százados, parancsnok, Petrovitsch Henrik főhadnagy, Blamár József és Fallenböck Vilmos (itt maradt) hadnagyok. A 11-ik századnál: Wolf Károly százados, parancsnok, nemes Tepser Rikárd és Betz Cajetán (jelenleg vezényelve) főhadnagyok, Lukács Adalbert és Spanily Oszkár hadnagyok. A 12-ik századnál: Hettinger Vilmos százados, parancsnok, Solmann Károly főhadnagy, Pokorny Ede és Székely Aurél hadnagyok. Szívesen üdvözöljük körünkben az új tisztikart s ohajtjuk, hogy azt a jó viszony, mely a polgárság és katonaság között városunkban állandóan fennállott, ezután még szorosabbá fűződjék.

— **Vármegyénk törvényhatósági bizottsága** tavaszi rendes közgyűlését e hó 24-én fogja megtartani a vármegyeház dísztermében.

— **Olaszországi utazásra** indul e hó 8-án Sipos Károly helybeli róm. kath. s.-lelkész, Gál Sándor kántor-tanító, Janecsek József köipari művezető és mintegy 8—10 tagból álló nőtársaság városunkból. — Jánosi Béla erdősztygyörgyi születésű, a helybeli róm. kath. főgymnasium jeles tanulója e hó 4-én érkezett vissza Rómából, hova a kath. ifjak társaságában Majláth püspök költségén elismerés jeléül utazott volt a husvétii nagyhét és ünnepek alkalmából.

— **Allamsegély.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter Hollaky Arthur, vármegyénk főispánja fölterjesztése folytán a vármegyei munkaképtelen szegények segélyezésére 12580 koronát, a vármegyei vicinális utakon teljesítendő inségmunkák költségeire pedig 15.000 koronát, összesen tehát 27.580 koronát engedélyezett s azt a helybeli kir. adóhivatalnál utalványozta.

— **Dr. Soó Rezső** ügyvédi irodáját f. hó 24-ikével eddigi helyéről a régi postával átellenben, a főszolgabírói hivatal volt helyiségébe a Glac Károly tulajdonát képező emeletes kőház földszint-

jére, néhai dr. Kovács Mór ügyvéd és Ugron Gábor lakásával szemben helyezte át.

— **A mentőmunka,** melyet a Magyar Földhitelintézet kiküldöttei vármegyénkben három hónap óta oly kitartó buzgalommal folytatnak, a husvétii ünnepek alatt szünetelt. A családjától ily hosszú időre távol volt Medveczky Antal dr. ügyvéd is megszüntette munkáját, hogy családja körében új erőt merítve, továbbra is önzetlenül szolgálhassa a székelység ügyét, melyet oly nemes ámbícióval megkezdett. E hó 3-án nemcsak Medveczky dr., de Rédly Gyula nyug. uradalmi felügyelőn kívül, Hesz József földhitelintézeti tisztviselő is megérkezett városunkba s így most már három munkaerő dolgozik a kölcsönök lebonyolításával. Csik- és Háromszékvármegyékben oly rohamosan érkeznek a kölcsönért való jelentkezők a „Székely-Udvarhely“ szerkesztőségéhez, hogy ezekből következtetve, szükségesnek mutatkozik a Székelyföldre még egy kirendeltség. A jelentkezőkkel kapcsolatosan elszomorító és valóban sötét képek tárulnak elénk. Nem egy előkelő székely gazda kapkod levegő után és egész családotól rémüldöz a végpusztulás eshetőségétől, mely hovatovább mind közelebb férközik az ősi birtokhoz. Egyes községekben alig mulik el nap, hogy a végrehajtó be ne kopogtasson. Az elmúlt évek szűk termései miatt a föld értéke felén alul szállott s még így sem akad vevő. Parlagon maradt szántóföldek bizonyítják, hogy a marhaállomány, a gazdasági felszerelés már hiányzik; a munkáskez pedig eltért a földtől, mely fáradságos munkáját még türelemmel sem honorálta. Dúdva és moh fogta be az arany kalászt-adó talajokat s a vig dalolás helyett keserves panasz hangjai ütök meg füleit a nép között járó-kelőknek. A segítség tehát most a 12-ik órában érkezik az egész Székelyföldre. Ezeket mind igen jól tudja Medveczky dr., a Földhitelintézet jogi képviselője s az ő nemes szívének sugallatában föltétlenül megbizunk. Másfelől azt sem akarnók, hogy úgy tűnjék föl nyugtalanságunk, mintha elégedetlenkednénk. Azonban a szomorú tények kényszerítenek, hogy székely testvéreink idejekorán való megmentetése érdekében egy újabb kirendeltséget kérelmezzünk. Hálás elismeréssel adozunk az intézet igazgatóságának áldozatot nem kímélő önzetlenségéért, melylyel vármegyénk lakosságának hiteltügyeit részben már rendezte s hisszük, hogy messzekiható mentési munkáját megkésztetve s az oly sürgőssé vált újabb kirendeltséget haladék nélkül leküldi.

— **A nagyszombati cs. és kir. hadapródiskolába** az 1902/1903 (szeptember 21) iskolai év kezdetével az első évfolyamba 40 növendék, a második és harmadik évfolyamba pedig, esetleges hiány beálltával, a megfelelő számú növendék vétetik föl. Az első évfolyamba való fölvetélhez négy legalább is „elégéses“ eredményű real, gymnasiumi, vagy magyar polgári iskolai osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány előmutatása szükséges. A tanpénz a jelölt atyja állásához mérten évi 300, 160 illetve 24 korona. A többi általános felvételek, továbbá a felvételre vonatkozó folyamodványok fogalmozása az a csász. és kir. hadapródiskolák jelöltjeinek felvételére vonatkozó szabályokban találhatók (kaphatók a legközelebbi cs. és kir. hadapródiskoláknál 40 fillér és a postaköltség előleges beküldése esetén.) A felvételi folyamodványok legvégsőbb határideje 1902. augusztus hó 15-ike, a folyamodványok azonban az 1901/1902. egész évi bizonyítvány megszerzése előtt semmi esetre se nyújtandók be.

— **Általánosan ismeretes,** hogy a csúz és köszvényes bántalmak legjobb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs, mely még a legmakacsabb csúz és köszvényes bajokat is néhány nap alatt meggyógyítja, mit számtalan elismerő és köszönő levél bizonyít. Üvege 2 K, Zoltán B. gyógytárában Bpsten. Főraktár Székely-Udvarhelyt Solymossy János és nagyszolymosi Koncz Ármán gyógyszerárában.

— **A siketnómák szüléinek a váci siketnóma-intézet** figyelmükbe ajánlja, hogy a jövő tanévre vonatkozó felvételi kérvények a váci intézethez csak május hó 10-éig küldhetők be. A később érkezett kérvények ebben az évben már nem tárgyaltnak. Tudatja még az igazgatóság, hogy a váci intézeten kívül a következő helyeken vannak siketnóma-intézetek: Budapest (Rökk-Szilárd-utca 10.) Budapest, izr. (Bethlen-tér 2.) Kolozsvár, Temesvár, Arad, Kaposvár, Kecskemét, Szeged, Eger, Jolsva (Gömörm.). Ajánlatos, hogy minden szülő első sorban a hozzá legközelebb eső intézethez folyamodjék.

— **Szép, tiszta, üde arc** a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-Crém használatával érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeptől, májfolttól, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-féle színben) 1.20 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerésztárban. 1-5.

— **Nehezen várt vendég.** A fővárosban szombaton reggel, a vidéken vasárnap reggel nagy a nyugtalanság a gyermekszobákban. Az apróságok sürögnek-forognak, minduntalan az ajtóhoz futnak és kinéznek az udvarra, majd az ablakon át az utcára. És a hogy az egyik elküldte magát, hogy jön, jön, örömujjongásba törnek ki mind. Jön a nehezen várt vendég! Jön a levélhordó, ki hozza a Kis Lapot, a gyermekek legkedvesebb gyermeklapját, melynek minden egyes száma új örömet, új szórakozást hoz magával. Forgó bácsi és társaszerkesztője Roboz Andor. valamint a lap piktorai is mindent megtesznek, hogy a Kis Lap minél változatosabb tartalommal, minél szebb képekkel jelenjen meg és hogy a Kis Lap maradjon az, ami most: a gyermekek legkedvesebb, nehezen várt vendége. A Kis Lap előfizetési ára negyedévre 2 K, mely összeg a lap kiadói hivatalához (Budapest, Kerepesi-ut 54.) küldendő.

— **A kolozsvári vöröskereszt egyesület** gyógyintézetének ismertetését tárgyalja egy hozzánk beküldött füzet. A külsőleg is tetszetősen kiállított füzetet az intézet érdemduis alapítójának, dr Brandt József miniszteri tanácsosnak arcképe díszíti. A füzetből az érdeklődő közönség a vöröskereszt egyleti fiókoktól, vagy a hol ilyenek nincsenek, az alispánoktól díjtalanul szerezhet be egy példányt, a humanus intézet megismerése végett.

— **A Pesti Hirlap** kormánytól és pártoktól független, szabadelvű és demokrata ujság. Az új évnegyedben a téli üdüléséből hazatért Tóth Béla folytatja vasárnapi tárcái és közkedvelt Esti levelei írását; Mikszáth Kálmán pedig nagyobb történelmi elbeszélést ír. Ugyancsak az új évnegyeddél kezdődik a lapban egy új érdekes regény közlése. A Pesti Hirlap ma kétszázötvenedik legnagyobbat terjedelemben jelenik meg lapjaink közt és így legtöbb olvasmányt nyújt. Melléklapja a Divat Szalon, legjobb divatújságaink egyike, igen jutányos áron rendelhető meg a Pesti Hirlappal együtt. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadói hivatalának címe: Budapest V. ker., Váci-körút 78. sz.)

— **Husvizsgálat.** E hó 1-ével városunk husvizsgálatában új fordulat állott be. Ezen naptól kezdve ugyanis nemcsak az élő állatok, de a közfogyasztásra kerülő husok is szakértői vizsgálat alá kerültek városunkban. Zonda József törvényhatósági m. kir. állatorvos vette át a városi husvizsgálatot s a nagyobb állatok husát a vágóhidon, a kisebb állatok husát pedig az illető tulajdonosok házában vizsgálja meg.

— **Bencze Pál** folyó hó 4-én d. u. 3-4 óra között a „Kázmér pataka” melletti fenyédi erdőn felment egy bükkfára, hogy a fennakadt fenyőfát leeresse, de egy asszott ágra állván letörött és így 19-20 méter magasból fejével egy kőre zuhanva meghalt.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. L. Sz.-Keresztur. A Weiss Lipótok — igaz van vármegyeszerte küldőjükkal együtt korlátlanul grasszálnak, még pedig az 1890. XXV. t.-ez. világos arcul csapásával. De a hatóságok — szakértői meghatározás nélkül — így az írott törvény téves magyarázatával — ha pártolják és kimentik őket, hiába panaszolunk ellentük. A beküldött közleményt csakis aláírásával ellátva közölhetjük. Legjobb volna, ha személyesen fölrandulna, mert az egyenlőség mértéke — a tapasztaltak után — nekünk is furcsának tetszik, de ily fontos és általános érdekű ügyeket elhamarkodni, nem lenne helyes.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.)

f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztették be az 1901. évi mérlegek.

Az előtűnik fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664.410 korona 50 fillérral 147,165.146 korona 89 fillerre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890.311.770 korona biztosítási összeg után 19,179.387 korona 41 fillér volt, miből 8,453.497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,725.890 korona 21 fillerre rugott, mely összegből 7,267.495 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67.76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díj kötelezvények összege 80,231.416 korona 02 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,937.050 korona 14 fillért, mely a viszont-biztosítások levonása után 2,197.096 korona 58 fillerre rugott.

A betöréssel szembeni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hasáncra 133,470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022.487 korona 99 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely a 3,379.624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyancsak az évi nyereségből kihalított 350.000 korona, 10,402.487 korona 99 fillerre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeneken kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről 190,319.427 korona 11 fillerre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	31,870.290	K 66 f
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799.821	„ 32 „
3. Letétmenyezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467.253	„ 17 „
4. Értékpapírok	122,468.569	„ 68 „
5. Tárca váltók	1,140.190	„ 42 „
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7,350.000	„ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7,223.302	„ 95 „
	összesen 190,319.427	K 11 f

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Kisgazdák szervezkedése gazdakörök útján. A Magyar Gazdaszövetség által községi gazdakörök létesítése tekintetében megindított mozgalom országszerte élénk visszhangot keltett. A lelkészek (felekezeti különbség nélkül), a tanítók, a jegyzők, kik a kisgazdákkal állandó érintkezésben vannak,

valamint a földbirtokosok, bérlők és gazdatisztek is dicsérendő buzgalommal karolják fel az eszmét s közülök már igen sokan bejelentették, hogy a gazdakör létesítése érdekében minden lehető megtesznek. Ezen bejelentésekből örömmel tapasztalja a Magyar Gazdaszövetség, hogy vannak a kisgazdáknak őszinte igaz barátai, kik készek őket nehéz megélhetési viszonyaik közben és sokféle bajaikban önzetlenül támogatni. A nép vezetésére hivatott férfiak belátják, hogy a kisgazdáknak gyarapítani kell gazdasági ismereteiket, ha a nehéz viszonyok között boldogulni akarnak s szervezkedniök kell érdekeiket szívükön hordozó vezetők támogatása mellett, ha jogosult kívánságaikat keresztül vinni akarják. Most olyan földmivelésügyi miniszterünk van, ki a földmivelők jóvoltáért minden megengedhető áldozatot meghozni kész, tehát most a legjobb alkalom van arra, hogy a kisgazdák gazdakörökben szervezkedjenek s ezek útján keressék boldogulhatóságuk biztos módjait. A gazdaköri alapszabálytervezet most van munkában s rövid idő alatt mindazoknak megküldhető lesz, kik ezen — földmivelő népünkre igen fontos — ügy iránt érdeklődnek. Felvilágosítással szívesen szolgál ezen ügyben s a kisgazdák érdekeit érintő minden más ügyben is Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára Budapest, VIII. ker. Baross-utca 10.

Közönség köréből.*

Német Miska a „Magyar Szépirás” füzeteken.

Tek. Szerkesztő ur!

Vármegyénk némely községeiben, városunk egyes fűszerkereskedőinél, sőt az egész Székelyföldön „(Niederlage bei J. B. Misselbacher sen., Schässburg.)” feliratu „Magyar Szépirás” füzetek vannak forgalomban. Sőt a nevezett — állítólag „Az orsz. közokt. tanács által megbírált, a nmélt. vall- és közokt. Miniszterium 21605/95. számú rendeletével használatra engedélyezett” — füzetek hátlapján: „Das Einmaleins” és „Römische Zahlen” jelzések is szerepelnek.

Hát kérem szeretettel ez egy kissé sok és egyenes arculcsapása a magyar hazafias közönségnek; főképp pedig meghamisítása a közoktatási tanács és minisztérium mintájának s így törvénytelen és szabályellenes is.

Ha már vannak nemzetközi érzelmű kereskedőink, kik az ilyeszerű tisztességtelen, osztrákos verseny felé hajolni nem restelik s e czélből elkövetik ezt a hazafiatlan tapintatlanságot, reméljük, hogy hazafias tanítószagunk tudni fogja kötelességét és módját találja annak, hogy ez a mindenesetre érvényesülni akaró szász okvetetlenkedés a székelyföldi iskoláknál hajótörést szenvedjen.

Figyelő.

* Az e rovatban megjelent közleményeket díjtalanul közöljük, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Hivatalos rész.

Pályázati hirdetés postai ügynökségre. Másolat. Magy. kir. posta és távirada Igazgatóság Kolozsvár. 6144 — 1902. szám. Udvarhely vármegye tekintetes alispáni hivatalának Székely-Udvarhely. Értesitem a tekintetes alispáni hivatal, hogy kereskedelmiügyi m. kir. Minister ur ö Nagyméltósága folyó évi márczius hó 13-án kelt 16792. számú rendeletével megengedte, miszerint Homoród-Szt-Pál községben Recsenyéd, Homoród-Városfalva, Homoród-Jánosfalva és Homoród-Szt-Péter községek forgalmkörével postai ügynökséget létesítsék, mely a homoród-szent-mártoni posta hivatalai az oklánd-homoród-szt-márton-székelyudvarhelyi kocsijárat útján köttetik össze. — A postai ügynökség korlátolt: naponként legfeljebb három órai szolgálatot végző hivatal s rendszerint csak posta-kezelési teendőket végez. Feladhatók, kézbesíthetők, illetve kifizethetők: a) közönséges levélpostai küldemények; b) ajánlott levelezés, mely lehet utánvételes, tartalmazhat postai megbízást is; c) postautalvány; d) cheque- és postatakarékbetét 1000 korona erejéig; e) pénzeslevél 1000 korona értékig és f) csomagok ugyanilyen értéknylvánításig;

illetve utánvétellel terhelve. A postai ügynökség vezetője lehet az illető községben levő tanító, lelkész, jegyző ha fölöttes hatóságuktól erre vonatkozólag engedélyt kapnak s ezen engedélyt bemutatják, továbbá kereskedő, gazdász, vagy más erre értelmiségénél fogva alkalmas 18 évet betöltött, erkölcsileg és politikailag kifogástalan, rendezett anyagi viszonyok között élő és kellő biztosítékot nyújtani képes egyén (férfi, nő), kit a szolgálattal szerződésileg a posta- és távirida igazgatóság megbiz. A postai ügynök helyettese a postakezelési szabályokat feladatához mért terjedelemben elsajátítani tartozik s az előbbi, a posta és távirida igazgatóság által kijelölendő bizottság előtt vizsgát tenni köteles. — A postai ügynök munka jutaléka Egyszázhusz (120) korona. A ki-nevezendő postai ügynök, állásának elfoglalása előtt Egyszáz (100) korona készpénzbiztosítékot köteles letenni s a szerződés megkötésével járó költségeket is hordozni tartozik. — A megbízhatóság és alkalmazhatóságon kívül előnyben részesülnek azok, kik a fentebb jelzett biztosítékon kívül más külön biztosítékot (jelzálog vagy készpénz) is letenni hajlandók. — A javadalmazás fejében az ügynök a postakezelésre alkalmas helyet ingyen átengedni, a szolgálatot pontosan ellátni, az illető községben a kézbesítést végezteni köteles. — Tájékoztató végett megemlítem, hogy az erre vonatkozó utasítások a folyó évi Posta és Távirida Rendeleték Tára 43 számában találhatók meg. Felkérem ennél fogva a tekintetes alispáni hivatal, hogy ezen átiratomban foglaltakról az érdekeltséget s egyúttal Homoród-Szt-Pál község lakosait az írást is felhívni sziveskedjék, hogy a mennyiben ez ott létesítendő postai ügynöki állást elnyerni óhajtják, az illetők kérvényeiket keresztlevél, iskolai-erkölcsei- és orvosi-bizonyítvánnyal felszerelve hozzám folyó évi május hó 1-éig nyújtsák be. Kolozsvár, 1902 márczius hó 17-én. Vuchetich s. k., kir. posta- és táviridaigazgató.

Pályázatok. A cs. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolákban rendszeresített s az 1902—903-iki iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami és magán alapítványi helyekre, ugy-szintén a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolákba való felvétel tárgyában pályázati hirdet-mények vannak kibocsátva. Előbbi helyekre folyó évi május 31-ig, utóbbiakra szintén folyó évi augusztus 15-ig a pályázati kérvények beadandók. Bővebb felvilágosításokkal Udvarhelyvármegye alispáni hivatala, a vármegyében levő közép iskolák igazgatóságai és a „Székely-Udvarhely“ hivatalos lap szerkesztősége készséggel szolgál.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közel a kiadóhivatal.

Kiadó lakás. Attila-utcában 447. sz. a. egy különálló uri lakás 1902. apr. 24-től haszonbérbe kiadandó. — Értekezhetni lehet Kóbori Ferencz szakiskolai mű-vezetővel. 1—1

Női kalapokat, főköteket (székely nép-viselet szerint is), gyermek-kalapokat és capichonokat készítek megrendelésre és régiakat átalakítok a legújabb divat szerint; elvállalom csipkék és ruhaszövetek gouv-lírozását jutányos árban. **Kassay Agnes,** masamódnő. Lakásom: Kossuth-utcában, Simó János vendég-lősnél. 2—3

Egy fedeles hintó teljesen új ki-tűnő gyártmány, olcsó áron eladó. Bővebbet: Tibád Ignác fűszer-kereskedőnél. 4—5

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely Udvar-helyt Fernengel Gyulanál kaphatók.

Kitűnő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György cukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Boreladás. Balavásári és küküllőmenti finom, valódiuj. és ó-asz-tali borok kaphatók — 17—20 forintjával 1 hecto, 500 hectoliterig — Balavásáron Dr Hersch Jakabnál. 3—10

Kiadó lakás. Az állomással szemben levő Solymossy-utcában 3 szoba, konyha, kamra, pincze, veteményeskert és melléképítményekkel április 24-től kiadó. Görög Károlyval lehet értekezni. 1—1

Hirdetések.

szám 656—1902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy a brassói első takarékos és önszegélyező szövetkezet végrehajthatónak Simon Agnes olaszteleki lakos végrehajtást szenvedő elleni 3800 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehaj-tási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék az oklándi kir. járásbíróóság területén lévő az alábbi összes ingatlanokból a Simon Agnes $\frac{1}{2}$ -ed rész jutalékára a kikiáltási árakat is alászállítva és pedig: az olaszteleki 57 számú tkjvben A + 1721 hr. sz. szántóból 47 K 50 f, 1780 hr. sz. szántóból 324 K 50 f, 1950—1951 hr. sz. szántóból 69 K 50 f, — az olaszteki 93 sz. tkjvben A + 539 hr. sz. szántóból 6 K 50 f, 533 hr. sz. szántóból 5 K 50 f, 722—723 hr. sz. szántó legelőből 6 K, 996a., 997 hr. sz. szántóból 3 K, 1213 hr. sz. szántóból 9 K, 1491—1493 1495—1497 hr. sz. szántóból 39 korona, 1637 hr. sz. szántóból 11 K 50 f, 2158—2161 hr. sz. szántóból 41 K 50 f, 2320 hr. sz. kaszálóból 7 K 50 f, 2604—2606. 2609—2611 hr. sz. kaszálóból 16 K 50 f, — az olasz-teleki 226 sz. tkjvben A + 547 hr. sz. szántóból 6 K, 1289 hr. sz. szántóból 13 K, 1813 hr. sz. szán-tóból 51 K, 2313. 2317—2319 hr. sz. szántóból 42 K 50 f, 148—149 hr. sz. belsőségből 404 K 50 f, 538 hr. sz. szántóból 6 K 50 f, 1933 hr. sz. szántóból 30 K, 2276 hr. sz. szántóból 14 K, 2307 hr. sz. szántóból 20 K, 588 hr. sz. szántóból 9 K 50 f, 640 hr. sz. szántóból 9 K 50 f, 731. 733—735 hr. sz. szántóból 7 K, 994b., 995 hr. sz. szántóból 7 K 50 f, 1168 hr. sz. szántóból 9 K, 1207a. hr. sz. szántóból 14 K, 1351b. 1352—1354 hr. sz. szántóból 15 K 50 f, 1513 hr. sz. szántóból 15 K 50 f, 1901—2106 hr. sz. szántóból 100 K 10 f, 1922—1926 hr. sz. szántóból 100 K, 1940 hr. sz. szántóból 36 K 50 f, 2081 hr. sz. szántóból 54 K, 2131—2132 hr. sz. szán-tóból 12 K 50 f, 2143—2144 hr. sz. szántóból 33 K 50 f, 2170 hr. sz. szántóból 7 K 50 f, 2315—2321. 2322—2359 hr. sz. szántó és kaszálóból 108 K, 2405b. hr. sz. szántóból 15 K, 2415 $\frac{1}{2}$ hr. sz. szántóból 23 K, 2366—2367 hr. sz. szántóból 25 K 50 f, összesen 1778 K 10 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árakban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi április hó 21. napjának délelőtti 9 órakor Olasz-telek község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagy is 177 K 81 f, készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi no-ve.mber 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyiminis-teri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék képes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX t. cz. értelmében a bánatpénznek a a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságtól.

Oklándon, 1902 február 6-án.

KONCZ KÁROLY

kir. albiró.

Sz. 31—902.

Faeladási hirdetés.

Alantírott közbirtokossági elnökség közhírré teszi, hogy a gyergyóujfalvi közbirtokosság tulajdonát képező és a Gyergyó-Ujfalu község határában levő 1902. évre kiutalt 454 hold „Kövesaszó“-i (Sikaszó) vágásban található mell magasságban kéreggel együtt mért 12 cm. vastagságot meghaladó fenyőfáját 1902. évi április hó 21-én d. e. 11 órakor Gyergyó-Ujfalu község hivatalos házánál nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen eladja. A megejtett becslés szerint mell magasságban kéreggel mérve van:

12—70 cm. vastag ép luczfenyő 2710 törzs 1518 m³ haszonfával. 12—90 cm. vastag ép jegenyefenyő 3188 törzs 3014 m³ haszonfával. 14—80 cm. vastag hibás fenyőfa 133 törzs 173 m³ fatömeggel. Összesen 4075 m³-nyi fatömeg. Kikiáltási ára 9102 korona. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el.

Árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül 1000 koronát készpénzben, vagy óvadéku elfogadható értékpapírban az elnökség kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni. Csak a feltételekben megállapított kellékek szerint felszerelt írásbeli zárt ajánlatok fogadtatnak el.

Az árverési és szerződési feltételek naponként az elnökségnél betekintheők.

2—2 Az elnökség.
Gyergyó-Ujfalu, 1902. márczius hó 16-án.
BARTALIS ANDRÁS, NAGY ALBERT,
kb. elnök. kb. jegyző.

Sz. 990—902. szb.

Árlejtési hirdetmény.

A kobátdemeterfalva—martonosi viczinális ut 9—10 km. szakaszán építendő hid, vállalatba adása céljából az árlejtési eljárás határidejéül 1902. évi április hó 7-ik napjának d. e. 10 óráját a székelykereszturi járási főszolgabírói hivatalba tűzöm ki.

Kikiáltási ár 1708 K 39 f. A vállalati összeg vállalkozónak 3 egymásután következő éven át egyenlő részletekben fog kifizetettetni.

Ajánlattevő köteles a kikiáltási ár 5 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a zárt ajánlatához bemellékelni.

A tervek és költségvetés alólírt főszolgabíró hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők.

Felhívatnak mindazok, kik ezen vállalatot elnyerni óhajtják, hogy a fennebb kitűzött határidőig szabályszerűen felszerelt zárt ajánlataikat hozzám annál bizonyosabban adják be, minthogy a később érkező ajánlatokat figyelembe venni nem fogom.

Székely-Keresztur, 1902. márczius 13-án.
GÁLFFY, főszolgabíró.

„KEGYELET“
disztemetkezési intézet
Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,
Barcsay Károly
divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászhabonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárhonnán elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfüdelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyász kellékekkel mindig nagy választékot. Új gyászkocsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Fölve: olesó és pontos kiszolgálás. 13—52

A l
solymosi k
fizetés és
mazva, a

Felb
nyerni ó
pályázati
annál biz
érkező f
fogok.

Sz.-
2—2

Állatt

Az „Alsó
Nagy-E

Te

I. Magy
teher

II. Hava
éves

III. Bivat
tehe

IV. Sert

V. Juhol

Kitűzve

Be
gazdaság
hol a l
nyerhető

É p

Van
közönség
vágó mu
és szolid
berendez
padolása
különöse
könyv-
Községi

Széke

46—53

Széke

46—53

Széke

46—53

Széke

46—53

Széke

46—53

Sz. 2015—902. szb.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán üresedésbe jött kis-solymosi körjegyzői állásra, mely 800 korona évi fizetés és mellékjuttatásai élvezetével van javadalmazva, a pályázatot kihirdetem.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhatják hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket f. évi **április hó 15-éig** hozzám annál bizonyosabban adják be, minthogy később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogok.

Sz.-Keresztur, 1902. márczius 22-én.

2—2

GÁLFFY KÁLMÁN,
főszolgabíró.**Állattenyésztő gazdák figyelmébe!**

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”
Nagy-Enyeden, 1902. május hó 4-én

Tenyészállat kiállítást

rendez.

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, tehének, tenyészttehének és üszök.
  - II. Havasi, esetleg pinzgau fajtánál: 1—3 éves bikák, tehének és üszök.
  - III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének.
  - IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
  - V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.
- Kitűzve 50 különböző díj 1000 K értékben.

Bejelentések intézendők Székelyhidy Viktor gazdasági egyesületi titkár urhoz Nagy-Enyedre, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

Épület- és bútorasztalos.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és birói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját

46—53

házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

„SINGER” varrógépek

legnagyobb választékban

Tibád Ignác

fűszerkereskedésében Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér) kaphatók részletfizetésre is — **Nagy raktár** finomított varró-gépolajból, géptűkből, olajzókából és a géphez szükséges összes kellekekből.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazatik köszvény, csúznál és megbűlésnél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 l. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. Rudóistadt.

Raktár: Nagysolymosi Koncz Ármin gyógyszer-tára Székely-Udvarhelyt. 16—29

Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító társasága mérlegének főbb adatait. **Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál.**

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésselopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A székelyudvarhelyi ügynökség:

RÖSLER és GÁBOR, STERBA ÖDÖN.**Kassai, Szakács, Tamás és Kézsmárky**

szijgyártó-üzlete

Székely-Udvarhelyt (Bethlen-utca).

Raktáron tartunk minden szakmánkba vágó iparcikkeket, u. m.: mindennemű szijjak, ostorok és lőszerszármak, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Készítményeink jószág, tartósság és csinoságban teljesen versenyképesek.

Sok éven át szerzett tapasztalataink és megfelelő üzlet-tőkebefektetésünk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy t. vevőinknek csinos és tartós árut, minden versenyt kizáróan jutányos árban szolgálhatunk. Javításokat pontosan és azonnal teljesítünk, jelszavunk kevés haszon, nagy forgalom.

Vidéki megrendelések azonnal teljesítenek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

Kassai, Szakács, Tamás és Kézsmárky
szijgyártók Székely-Udvarhelyt.

Obendorfi répamag és angol perjefümag.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Bátorkodom becses tudomására hozni, hogy a

az elismert legjobb minőségű

aradi lisztek

állandó nagy raktárt tartok, valamint a fűszerszakmába vágó összes áruk nagy választékban vannak raktáron, ugyisint mindennemű gazdasági- és veteménymagvak a legolcsóbb árak szerint számíttatnak.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

52—5

Tibád Ignác.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Államilag ólmozott lóhere- és luczernamagvak.

Mindennemű áruk a legolcsóbb napi árakon.

Vidéki megbízások is a leggyorsabban teljesíttetnek.

Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok.

Szolid és felelősség melletti munka.

Építések, építkezéseket és tervezéseket, valamint költségelőirányzatokat teljesen szak-szerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal 46-52

Vladár Ferencz

építő vállalkozó
Székely-Udvarhelyt, Szombafalvi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavításokat, oltártervezeteket s minden eszakmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

Hazai ipar! Szolid munka! Olesó ár!

ALBERT PÉTER

kovács-mester

Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u. 74.

Állandó raktárt tart legjobban elkészített és legkülönbözőbb kivitelű modern

KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becserél, vagy kijavít a legpontosabban, szolid kivitelben és olesó árak mellett.

Clayton & Shuttleworth
 Budapest Váci-körút 68. sz.

Mezőgazdasági gépjárművek által a legújánvosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
 További járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rozítók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill
 Legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, öntő-malmok, egyetemes aszál-kék.

2. és 3. vasúti ekké és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

Az „Oroszlánhoz“ Székely-Udvarhelyt.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

FÜSZERKERESKEDÉST

nyitottam. A fűszerszakmába vágó összes áruk, a legkitünőbb minőségű aradi lisztek minden számban.

Finomított cukor, kávé, rizs, kásák, mindennemű gazdasági- és veteménymagvak, államilag ólmozott arankamentes lóhere-, luczerna-, obendorfi répamagvak. Az idény beáltával zöld főzelékek, u. m.: saláta, karfiol, zöld-bab stb., stb. a legolcsóbb napi áron.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel:

SZABADY JÁNOS.

2-12

Kitünő minőségű áru a jelszavam.

B Grünwald Albert butorkereskedő **Brassó,** Kapu-u. 47-49. Legnagyobb **butorraktár** a Reinhart Fülöp aradi butorgyáros hírneves készítményei **gyári árakon.**

U 30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és ónémet stílusban állandóan raktáron vannak.

T Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, peluche szövetekben.

O Kezkesdik kitünő minőségűt, rendkívüli olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

R 52-45

Figaro Sec a legjobb pezsgő!

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1902.